

בעזהש"ת

לחזות בנועם

עניינים המתבארים במאמר

ונפש כי תקריב 'מנחה'

השי"ת מוותר משלו בקרבן עני

קרבן עני לא נתגלה לאברהם אבינו

המן עמלק - חלישות הדעת

גליון כו • פרשת ויקרא - זכור • תשפ"ד

יו"ל על-ידי חברות נועם ה' החסידי ברסלב ירושלים עיה"ק

ניצוצות אור מתוך המאמר

וַיִּרְגֵּל עֲצָמוֹ לְהִתְפַּלֵּל וּלְפָרֵשׁ שִׁיחָתוֹ לְפָנָיו יִתְבַּרַךְ בְּבַחֲוֵינָת
"תְּפִלָּה לְעֵנִי כִּי יַעֲמֵךְ וּלְפָנֵי ה' יִשְׁפָּךְ שִׁיחִי", שִׁיִּשְׁפָּךְ שִׁיחִי
כְּמוֹ הַשּׁוֹפָךְ מַיִם, אִפְלוּ אִם נִדְמָה לוֹ שֶׁהוּא בְּלִי שֶׁכָּל וּבְלִי
כּוֹנֵן הָרְאוּי, אִף־עַל־פִּי־כֵן אֵת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ יִשְׁפָּךְ שִׁיחִי
לְפָנָיו יִתְבַּרַךְ, בְּבַחֲוֵינָת "שִׁפְכִי כַמַּיִם לְבָד נִכַח פָּנֵי ה'" וְכוּ'.
וְזֶה יִקָּר מְאֹד בְּעֵינֵי הַשָּׁם־יִתְבַּרַךְ, וְעַל־יְדִי־וְהַ יִּזְכֶּה לְשׁוּב
וּלְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבַּרַךְ

מאמרים ופנינים על פרשת השבוע ומועדי השנה
לחזות כנועם ה' ולבקר בחיכלו
מתוך מעינות דברי קדשו של
הרה"ק מוהר"ר נתן מברסלב זצוק"ל
בספה"ק ליקוטי הלכות

לכל העדה הארה תעובה או הצעה נא לפנות ל:

lb1877300@gmail.com

וכן ניתן להקדיש הגליון להצלה ולישועה בכתובת הנ"ל
להרשמה לקבלת הגליון השבועי יש לשלוח בקשה לכתובת הנ"ל

מאמר אמרי נועם

השי"ת שוכן ועוזר דוזקא למי שמדגיש שהוא עני בדעת ובממון

השי"ת מאיר בלב כל אדם בכל יום התעוררות תשובה - האדם בעניותו כשמתעורר מרגיש בריחוקו ונופל ומתרחק - עיקר התשובה הוא בחינת מנחת עני - עיקר הקרבן הוא בחינת תפילה בבחי' 'כי לא בזה ולא שקץ ענות עני' - הצדיקים בחי' משיח מגלים ברמז עד היכן רחמי השי"ת מסוף העולם ועד סופו

וּנְפֹשׁ בִּי תִקְרִיב קִרְבַּן מְנַחָה (תְּקַרֵּא ב. א.)

הקב"ה צמצם אור האין סוף לצדדים ובתוך החלל הפנוי ברא העולם

על פי מה שמבואר בליקוטי מוהר"ן (סי' מט) וז"ל מְבַאֵר בְּעֵץ-חַיִּים' בתחלתו, שְׁפָשְׁהָשׁם יִתְבַּרַךְ רָצָה לְבְרֹא אֶת הָעוֹלָם, הִיָּה אֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֵין סוּף, וְלֹא הִיָּה מְקוֹם לְבְרִיאַת הָעוֹלָמוֹת, וְהַצָּרָה כְּבִיכּוֹל לְצַמְצֵם אֹר הָאֵין סוּף לְצַדְדֵין, וְנַעֲשֶׂה חֲלָל הַפְּנוּי, וּבְתוֹךְ הַחֲלָל הַפְּנוּי הִזָּה בְּרָא כָּל הָעוֹלָמוֹת... כָּל זֶה מְבַאֵר בְּזֶהר וּבְכַתְבִּים. וְרַבְּנוּ ז"ל מְבַאֵר כָּל זֶה בְּכָל אָדָם וְכו' עֵיין שָׁם.

כל הצמצומים היו כדי שייברא אדם בעל בחירה
שיגלה מלכות השי"ת בעולם

ובליקוטי הלכות (הל' מנחה הל' ז) כתב וז"ל וּלְבַאֵר יוֹתֵר עֲנִיַן הַתּוֹרָה הַנִּזְכָּר

- וענין תפלת המנחה, שאדמו"ר ז"ל מרמז בתורה הזאת שכל ענין הצמצום של חלל הפנוי, המבאר בזהר הקדוש ובעץ חיים בתחלתו וכו', כל זה נעשה אצל כל אחד מישוראל שהוא חלק אלוה ממעל, כי "בצלם אלהים עשה את האדם" (בראשית ט, ו). כי כל ענין הצמצומים של תחלת הבריאה, הכל היה רק בשביל האדם שהכל נברא בשבילו, שבשביל זה צמצם עצמו יתברך בכמה צמצומים שונים, והמשיך התגלות אלהותו בחכמה נפלאה, הכל בשביל בריאת העולמות שהם המדות.

והכל בשביל שיהיה נברא האדם בעולם העשיה הזה, שיהיה לו בחירה כזאת, שעל ידו עקר התגלות מלכותו, שבשביל זה נברא הכל. כי השם יתברך רצה שיהיה עקר התגלות מלכותו על ידי אתערוותא דלתתא דיקא שהיא על ידי האדם הבעל בחירה דיקא. ועל כן לא נתתקנו ולא נתקיימו כל הצמצומים והתגלות אלהות שהיתה על ידם עד שבא האדם. אבל אדם הראשון חטא תכף, והשם יתברך עסק בתקונו לעוררו בתשובה.

בהכרח שיהיה לאדם התעוררות מצידו לשוב בתשובה

ועתה העקר תלוי בתשובה של האדם, כי בהכרח שיהיה על כל פנים איזה התעוררות בעלמא, שהיא בחינת אתערוותא דלתתא. על כן אין לך דבר שעומד בפני התשובה (זהר חדש מדרש הנעלם ט:), ועד יום מותו תחכה לו אם ישוב וכו' (ימים נוראים). כי אפלו אם חטא כמו שחטא אלפי אלפים ורבות פעמים, עם כל זה בכל פעם שמתעורר באיזה התעוררות לשוב אל ה', אין שום התעוררות נאבד, כמו שאיתא בזהר הקדוש (תרומה קנ:): 'לית רעותא טבא דאתאביד' (אין רצון טוב שנאבד).

צריך לצמצם ההתעוררות שמקבל מלמעלה כי על פי רוב הוא למעלה ממדריגתו

ועקר התשובה הוא בבחינת תפלת המנחה, שהיא בחינת (תהלים קב, א): "תפלה לעני כי יעטף", שזהו בחינת קרבן מנחה, שהוא קרבן של עני ודל מאד, שהיא עשירית האיפה שבאה בדלי דלות. הינו כי השם יתברך מאיר אורו הגדול בלב כל אחד בכל יום לעוררו בתשובה. אך כל מה שמאיר בלבו מלמעלה הוא אצלו בבחינת אור אין סוף, ועל-כן על-פי רב, כשנתעורר קצת, הוא מתעורר חוץ מהמדה. וכשרוצה לצמצם האור מתגברין בו המחשבות רעות שיניקתם מהצמצומים, שהם בחינת כח היצר הרע, ומחמת זה נתרחקו כמה מתשובה.

עיקר התשובה הוא כשאדם מרגיש שפלותו ובוטה על חסדי השי"ת המרובים

ועל-כן עקר תקון התשובה הוא בבחינת קרבן מנחה, שהוא קרבן עני ודל בדלי דלות (הריו"ט). דהינו שיבטל גאותו לגמרי וידע שפלותו באמת - וכל ידיעת והרגשת שפלותו וקטנותו וקלקוליו ופגמיו המרבים מאד, לא יהיו לרעה רק לטובה, שלא יתרחק חס ושלום יותר על-ידי שיכיר שפלותו וקלקוליו, רק יבטח בחסדי ה' ורבויה רחמיו העצומים מאד, שיש תקוה גם אליו שיכולין לזכות להתקרב להשם יתברך מכל מקום שהוא על-ידי בחינת קרבן עני, שהיא מנחה. שהוא אף-על-פי שאין החוטה יכול להביא פר ואיל וכבש, ואפלו עופות תורים ובני יונה, אין ידו משגת להביאם, אף-על-פי-כן מצא לו השם יתברך תקנה ברחמיו המרבים, שביא על כל פנים עשירית האיפה קמח.

צריך לצמצם התעוררות התשובה שבלב שלא ילך
בגדולות ויעשה תשובה בהדרגה

ויבזה גלה לנו ורמז לנו שרחמי לא כלים לעולם, שאפלו אם אין האדם יכול לשוב בתשובה כראוי לפי מעשיו, כמו בעלי תשובה הקדמונים, שהיו מתענים ומסגפים עצמן הרבה מאד, כידוע, אף על פי כן חלילה חלילה למנע חס ושלום מחמת זה מתשובה, פי גם נקדה טובה אחת של בחינת תשובה יקר מאד בעיני השם יתברך. דהינו כשהאדם מצמצם האור המאיר בלבו ואינו הולך בגדולות ונפלאות ממנו, וממשיך האור על עצמו בהדרגה ובמדה, והעקר כששומר מחשבתו ומנתק מחשבתו מרע לטוב וכו', אף על פי שתשובתו בקטנות גדול, הוא יקר מאד בעיני השם יתברך, כי היא בחינת קרבן עני ודל שהיא בחינת עשירית האיפה, שיקר מאד בעיני השם יתברך, כמו שהפליגו רבותינו ז"ל כמה וכמה יקר בעיני השם יתברך קרבן מנחת עני, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (מנחות קד): על פסוק (ויקרא ב, א): "ונפש כי תקריב קרבן מנחה וכו'. וכן במדרש (תנחומא ויקרא ה): שפליג מאד בעצם מעלת יקרת קרבן מנחת עני אצל השם יתברך.

תפילת העני בפרט העני ברוחניות חשובה מאד בעיני
הש"ת

פי עקר הקרבן עתה הוא תפלה, שזה עקר התשובה, בחינת (הושע יד, א): "קחו עמכם דברים ושובו אל ה'", וכמו שאמרו רבותינו ז"ל (שמות רבה לח, ד): 'איני מבקש מכם אלא דברים'. ועקר חשיבות התפלה והדבורים אצל השם יתברך הם התפלה והדבורים של העני והדל, כמו שהאריכו

רבותינו ז"ל בזה הרבה. כמו שאיתא בזהר הקדוש (וישלח קסח): על פסוק (תהלים קב, א): "תפלה לעני כי יעטף ולפני ה' ישפך שיחו", כמה וכמה יקר אצל השם יתברך תפלת העני, אפלו העני המתפלל על צרכיו הגשמיים על חסרון פרנסתו, מכל שכן וכל שכן כשהאדם מרגיש עניותו ושפלותו במעשיו שהוא עני ודל מן הדעת שזהו עקר העניות כמו שאמרו רבותינו ז"ל (גדרים מא): 'אין עני אלא בדעת', דהינו כשיש לו מעשים רעים שזהו עניות הדעת, כי 'אין אדם עובר עברה אלא אם פן נכנס בו רוח שטות' (סוטה ג). מכל שכן כשנופלים עליו שני מיני העניות שהוא עני מן הדעת מרובי קלקוליו העצומים וגם הוא עני ומחסר פרנסה מאד, והעניות וחסרון פרנסתו מבלבל אותו מאד.

אע"פ שראוי לבזותו מצד מעשיו תפילתו יקרה מאוד

וכשמשכיל על דרכיו ומטה לבו להכרוזים והרמזים שהשם יתברך קורא אותו בכל יום, ורואה שאין לו שום תקנה, כי מימין ומשמאל אין סומך, מעשיו מקלקלים מאד, ופרנסתו דחוקה, ואשתו ובניו צועקים לחם ופרנסה ומבלבשים ושאר הצטרכות ההכרחיות, וכשהוא מתגבר מכל זה, ושופך שיחו לפני השם יתברך מתוך עצם עניותו ודחקו, בבחינת 'תפלה לעני כי יעטף ולפני ה' ישפך שיחו', שזהו בחינת קרבן עני, בחינת עשירת האיפה שבאה בדלי דלות, זה יקר מאד מאד אצל השם יתברך. כמו שכתוב (תהלים כב, כה): "כי לא בזה ולא שקץ ענות עני ולא הסתיר פניו ממונו ובשועו אליו שמע", מכלל שראוי לבזותו ולשקצו ולהסתיר פניו ממונו, אך רבים רחמיו מאד מאד ואינו מביזהו ואינו משקצו וכו'. וכמו שכתוב (ישעיה נז, טז): "אשכון את דכא". וכתוב (תהלים צ, ג): "תשב אנוש עד דכא" - 'עד דכדוכה של נפש':

**עיקר התשובה הוא שלא להתיימש בדלי דלותו
ולתגבר בכל מה שיוכל**

וְזֶה שֶׁכָּתַב בְּמִדְרַשׁ רַבָּה פְּרָשֶׁת וַיִּקְרָא (פְּרָשָׁה ג, ג) וּבְמִדְרַשׁ רַבָּה פְּרָשֶׁת לָךְ לָךְ (פְּרָשָׁה מו, יד): 'כָּל הַקְּרִבְנוֹת גְּלַה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְאַבְרָהָם אָבִינוּ, עָלָיו הַשְּׁלוֹם, חוּץ מֵעֲשִׁירִית הָאֵיפָה'. כִּי זֶה הַסּוּד שֶׁל קִרְבָּן מִנְחָה שֶׁהִיא עֲשִׁירִית הָאֵיפָה, שֶׁהִיא קִרְבָּן עֲנִי וְדַל בְּדִלֵי דָלוּת וְכוּ', זֶה אֵי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג, מִחֲמַת שֶׁהֶגְאָלָה הָאֲחֵרוֹנָה תְּלוּיָה בָּזָה, כִּי בָּזָה תְּלוּי עֵקֶר תִּקּוֹן הַתְּשׁוּבָה לְבָלֵי לֵיאֵשׁ עֲצָמוֹ אֶפְלוּ בְּדִלֵי דָלוּת וְכוּ' בְּכָל הַבְּחִינּוֹת, אֶף-עַל-פִּי-כֵן יִתְגַּבֵּר עֲצָמוֹ בְּמָה שִׁיּוּכֵל, שֶׁהִיא בְּחִינַת עֲשִׁירִית הָאֵיפָה שֶׁהִיא קִרְבָּן עֲנִי, דִּהְיִנוּ שֶׁתְּשׁוּבָתוֹ הִיא בְּקִטְנוֹת עֲצוּם מְאֹד.

בדורות האחרונים השיי"ת שולח לנו צדיקים בבחי' משיח המגלים עד היכן רחמיו

וְכִמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל, שֶׁלְמָדוּ מִזֶּה, שֶׁגַּם מֵעַט הָעֲבוּדָה וְהַתְּפִלָּה שֶׁל הַקְּטָנִים וְהַנְּמוּכִים בְּחִינַת עֲנִיִּים וְדָלִים, יִקָּר אֶצֶל הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ (מִנְחוֹת קי): 'נֹאמַר בְּקִרְבָּן בְּהֵמָּה רִיחַ נִיחוּחַ, וְנֹאמַר בְּעוֹף וְכוּ'. וְנֹאמַר בְּמִנְחָה רִיחַ נִיחוּחַ, לְלַמֶּדְךָ, שֶׁאֶחָד הַמְּרַבֵּה וְאֶחָד הַמְּמַעִיט וְכוּ'. וְעַל-כֵּן זֶה הַסּוּד לֹא נִתְגַּלָּה אֶפְלוּ לְאַבְרָהָם אָבִינוּ, עָלָיו הַשְּׁלוֹם, כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְגַלוֹת זֶה הַסּוּד, רַק כָּל אֶחָד צָרִיךְ לְהִבִּין מִדַּעְתּוֹ, כִּי רַחֲמָיו לֹא כָּלִים, כִּאֲשֶׁר גָּלוּ לָנוּ הַצְּדִיקִים בְּדוֹרוֹת אֱלֹהֵי, כִּי עֵקֶר זֶה הָעֲנָן אֵי אֶפְשָׁר לְגַלוֹת כִּי אִם עַל יְדֵי הַצְּדִיקִים שֶׁבְּדוֹרוֹת הָאֲחֵרוֹנִים הָאֱלֹהֵי, שֶׁהִסְטָרָא אֲחֵרָא הַתְּפִשְׁטָה מְאֹד. אָבֵל הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ שׁוֹלַח בְּסוֹף צְדִיקִים שֶׁהֵם בְּחִינַת הַתְּנוּצְצוֹת מְשִׁיחַ, כְּמוֹבֵא בְּכַתְבֵי הָאֲר"י ז"ל הַרְבֵּה בָּזָה (פְּרִיעֵי-חַיִּים עֲמִידָה פָּרָק יט).

משיח הוא בבחינת עני המבקש רחמים

כי עקר זה הענין לגלות ולהודיע עצם החסד הזה שיכולין להתתקן אפלו על ידי בחינת עשירית האיפה, זה מתגלה רק בכל דור ודור על ידי הצדיקים הגדולים שממשיכין התנוצצות משיח, שהוא בחינת דוד שעשה עצמו תמיד עני ואביון, כמו שכתוב (תהלים מ, יח): "ואני עני ואביון וכו'". כי משיח הוא בחינת (זכריה ט, ט): "עני ורוכב על החמור", ובו כתיב (צפניה ג, יב): "וחסו בו עם עני ודל". וכתוב (תהלים עב, ג): "יחוס על דל ואביון ונפשות אביונים יושיע". "ובו יחסו עניי עמי" (ישעיה יד, לב). וכתוב (תהלים יח, כח): "כי אתה עם עני תושיע" וכו'.

אי אפשר לגלות עד היכן רחמיו רק ברמז שלא תתבטל הבחירה

ועל כן באמת יש דעה במדרש, שגם לאברהם אבינו נתגלה סוד עשירית האיפה, רק שהיה ברמז כמו שמובא שם במפרשים. כי באמת אי אפשר לגלות זה הסוד כי אם ברמז, שיבין האדם בעצמו עד היכן צריך להתחזק. כי אי אפשר בשום אופן לגלות לו בפרוש, כי אם כן תתבטל הבחירה, כי בהכרח שישאר לו בחירה.

סוד הרחמים במנחת העני הוא נסתר מאוד ונתגלה לאברהם רק ברמז

ועין מה שאיתא שם במדרש ויקרא הנ"ל (פרשה ה) שאמר רב זעירא על פסוק (ישעיה נה, ז) "ואל אלהינו כי ירבה לסלוח" - 'אף הקדוש ברוך הוא

ותר לנו סליחה אחת משלו, ואיזו? זו עשירית האיפה'. והפרוש אינו מובן לכאורה. אך הפונה היא שגה החסד שסולח על ידי עשירית האיפה הוא יתברך מותר משלו, כי לא גלה זאת לאברהם אבינו שירבה לרחם ולסלח כל פה. כי לא גלה רק החסד והרחמים שמרחם על ידי בחינת שארי הקרבנות הגדולים שמרמזים בעגלה משלשת ותור וגוזל, שהם בחינת פרים וכו' כמבאר במדרש (בראשית רבה מד, יד). אבל סוד רבוי הסליחה של בחינת עשירית האיפה, זה לא גלה אפלו לאברהם אבינו, ואפלו למאן דאמר שגלה לו, היה רק ברמז. רק הוא יתברך מותר סליחה אחת משלו בחינת 'ואל אלהינו כי ירבה לסלוח'.

קרבן העני נוקב ויורד עד התהום ומגיע מסוף העולם ועד סופו

וזה הדבר אי אפשר לגלות בפרוש עד היכן רחמיו ורבוי סליחתו מגיע, רק כל אחד צריך להבין מעצמו, שיחוס על עצמו תמיד ואל יתיאש עצמו מן הרחמים. שכל זה סוד קרבן מנחה עשירית האיפה, ועין גם במדרש רבה (צו פרשה ח, ד): שמפליג שם גם כן במעלת קרבן מנחה, וזה לשונו: 'ולא עוד אלא שכל הקרבנות אינם באים חצים וזו באה חציה, "מחציתה בבקר ומחציתה בערב". ולא עוד אלא כל מי שמקריב אותה מעלה עליו הכתוב כאלו הוא מקריב מסוף העולם ועד סופו, שנאמר (מלאכי א, יא): "כי ממזרח שמש עד מבואו" וכו' וסיפא דקרא "ומנחה טהורה"; עין שם. הינו כי בחינת קרבן מנחה, שהוא קרבן עני שהיא עקר התשובה, הוא נוקב ויורד עד התהום ומגיע מסוף העולם ועד סופו "ממזרח שמש עד מבואו".

צריך להרגיל עצמו לשפוך שיחו אפי' אם נדמה לו שהוא בלי שכל וכזונה ראויה

פי כל אדם שבעולם בכל דרגא ובכל מקום שהוא, אפלו הרחוקים מאד מאד, גם לשם מגיע התקון והעצה הנ"ל של בחינת קרבן עני, שהוא בחינת 'אחד המרבה ואחד הממעיט' וכו', שבאיזה בחינת התעוררות כל שהוא בכל נקדה ונקדה טובה יכולין לשוב להשם יתברך, רק שיבטל גאותו וירגיש שפלותו באמת, וירגיל עצמו להתפלל ולפרש שיחתו לפניו יתברך בבחינת "תפלה לעני כי יעטרך ולפני ה' ישפך שיחו", שישפך שיחו כמו השופך מים, אפלו אם נדמה לו שהוא בלי שכל ובלי פונה הראוי, אף-על-פי-כן את כל אשר עם לבבו ישפך שיחו לפניו יתברך, בבחינת (איכה ב, ט): "שפכי כמים לבך נכח פני ה'" וכו'. וזה יקר מאד בעיני השם יתברך, ועל-ידי-זה יזכה לשוב ולהתקרב אליו יתברך, בבחינת (ישעיה נה, ז): "ואל אלהינו כי ירבה לסלוח".

גם תפילה עניה ודלה הקב"ה מרחם ומקבלה

וזה מרמז במה שאמרו במדרש הנ"ל 'ולא עוד אלא שכל הקרבנות אינם באים חצים וזהו באה חציה' וכו', הינו שאפלו גם מעט התפלה העניה והדלה, בבחינת מנחת עני, עשירית האיפה שבאה בדלי דלות וכו', גם מעט התפלה הדלה הזאת אינה באה בשלמות, כי אם בבחינת חציה וכו', כי מערבת במחשבות מקלקלות הרבה וכו', שבנדאי אינה ראויה לעלות, אף-על-פי-כן זהו המעלה של בחינת 'תפלה לעני הנ"ל שהיא באה חציה, כי איה שהיא הקדוש-ברוך-הוא מרחם ומקבלה, מאחר שמרגיש

ענייתו ומתגבר להתפלל ולשוח איה שיכול מתוך מרירות דמרירות ענייתו ודלותו וכו'.

וזה שמסים שם: 'ולא עוד אלא כל מי שמקריב אותה מעלה עליו הכתוב כאלו הוא מקריב מסוף העולם ועד סופו' וכו', כי בכל זה גלו לנו חכמינו ז"ל, שדיקא תפלה ושיחה עניה ודלה כזאת מגעת עד אין קץ מסוף העולם ועד סופו וכו', מאחר שמתחזק מגריעות ועניות הדעת כזה, לצעק ולהתחנן עדין לפני השם יתברך, כי זה יקר מאד אצל השם יתברך. והוא סוד שאי אפשר להשיג עד היכן רחמיו מגיעים, כל זמן שאינו מתאש עצמו מהצעקה ותפלה.

מאמר אמרי נועם

פורים מלשון 'פרזרים'

עמלק נלחם עם החלושי כח הנופלים בדעתם - בכח הצדיקים ותלמידיהם אנו מנצחים המלחמה - עיקר נצחון המלחמה ע"י הארת הצדיק בתלמידיו שכל נקודה והעתקה מרע לטוב הוא יקר מאוד - מלחמת עמלק מדור לדור כי הקב"ה אינו מוותר על שום ניצוץ ונשמה אבודה

הצדיק עוסק לגלות מלכותו ית' לכל העולם מגדול ועד קטן

וכל זה הוא ענין פורים ומלחמת המן עמלק, כי כל עבודת הצדיק, לגלות מלכותו לכל באי עולם למגדול ועד קטן מרום כל דרגין עד סוף סוף כל דרגין, להוציא אפלו הנשמות והניצוצות שנפלו למקום שנפלו לבררם ולקבצם ולטהרם ולזככם וכו'. והעקר על ידי בחינות הנ"ל, שצריכין לצמצם אור ההתלהבות וכו' ולהתגבר מאד להמשיך מחשבות טובות ולסלק המחשבות רעות שהם עקר היצרין וכו', עד שיתגלה מלכותו על ידי זה.

הצדיק מאיר בלב האדם שנשקע במחשבות רעות ח"ו שידע שכל נקודת התגברות חשובה

ואפלו מי שפגם בזה כמו שפגם עד שנפל למחשבות רעות מאד מאד, שהוא מהעשרים וארבעה דברים המעכבין התשובה כמו שאמרו רבותינו ז"ל (ספר חסידים סימן יט), אף על פי כן יאיר בו בנפלאותיו, שיתגבר בכל

פַּעַם עַל הַמְחַשְּׁבוֹת רַעוּת, וְלֹא יִפְּל בְּדַעְתּוֹ מִהַמְחַשְּׁבוֹת שְׁעוֹבְרִין עָלָיו וְכוּ', וַיֵּדַע שֶׁכָּל נִקְדָּה וְהַעֲתָקָה שֶׁנֶּעֱתַק מִחֻשְׁבָּתוֹ מֵרַע לְטוֹב, הַכֹּל יִקָּר מְאֹד בְּעֵינָיו יִתְבָּרַר, וְכֹלֶם יִתְקַבְּצוּ לְעִזְרָתוֹ וְכוּ'.

מלחמת עמלק הוא להחליש את החלושי כח

זֶה בַּחֲנִינָת כָּל מַלְחָמַת הַצְּדִיק עִם עַמְלֵק בְּשִׁבִיל הַחֲלוּשֵׁי כַח שְׁבִי שְׂרָאֵל, וְזֶה (דְּבָרִים כה, יז): "זְכוֹר אֶת אֲשֶׁר עָשָׂה לְךָ עַמְלֵק" וְכוּ', שְׁצַרִּיכִין לְזַכֵּר הַיֵּטֵב אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה וְכוּ', "אֲשֶׁר קָרַךְ בְּדַרְךָ וַיִּזְנַב בְּךָ כָּל הַנְּחֻשָׁלִים אַחֲרֶיךָ" וְכוּ', שֶׁמְקַרֵּר כָּל הַנְּחֻשָׁלִים שֶׁהֵם הַחֲלוּשֵׁי כַח וְכוּ'. וְעַל־כֵּן אֵי אֶפְשָׁר לְעַמֹּד נִגְדּוֹ כִּי אִם בְּכַח הַצְּדִיקִים הַגְּדוֹלִים בַּחֲנִינָת מֹשֶׁה וַיהוֹשֻׁעַ רַבִּי וְתַלְמִידֵיהֶם וְכוּ'. כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְהַכְנִיעוֹ וּלְבַטְלוֹ בְּפַעַם אֶחָד, כִּי חֲנוּן וְרַחוּם הוּא וְחַפְּץ חֶסֶד וְרוּצָה בְּקִיּוּם הָעוֹלָם וְכוּ', וְשִׁיתְּבָרְרוּ כָּל הַנִּיצוּצוֹת בְּבַחֲנִינָת אֲתֵּעְרוּתָא דְלִתְתָּא דִּיקָא, לְעִשׂוֹת עִמָּהֶם נְפִלְאוֹת, שִׁיעֵלָה מֵהֶם שְׁעִשׂוּעִים לְפָנָיו יִתְבָּרַר עַל־יְדֵי בַּחֲנִינָת בַּחֲרִתָּם דִּיקָא וְכוּ'. וַיְהִי־יָקָר בְּעֵינֵיהֶם כָּל הַעֲתָקָה וְתַנוּעָה שְׁמֹנְתָקִים מִחֻשְׁבָּתָם מֵרַע לְטוֹב וְכוּ', שְׁזָה עֵקֶר הַתְּשׁוּבָה.

מלחמת עמלק הוא מדור לדור כי הקב"ה אינו מוזתר על אף נשמה מישראל

וְעַמְלֵק וְהָמָן רָצוּ לְעַקֵּר עַצְמוֹן לְגַמְרֵי, אֲשֶׁר לֹא יִזְכֵּר שֵׁם יִשְׂרָאֵל עוֹד, וּבִיּוֹתֵר הַתְּגַבֵּר הַרְשָׁע הָמָן לְהַשְׁמִיד לְהַרְגַּ וּלְאַבֵּד וְכוּ'. אֲבָל הַשֵּׁם־יִתְבָּרַר "יִמְכַּר מִחֻשְׁבוֹת עָרוּמִים" (איוב ה, יב), כִּי "לֹא דָבַר ה' לְמַחֹת אֶת שֵׁם יִשְׂרָאֵל" (מְלָכִים־ב יד, כז), וְאַפְלוּ הַנְּשָׁמוֹת שֶׁשָּׂרְשָׁם מְקַדְּשֵׁת יִשְׂרָאֵל הַכְּבוֹשִׁים אֲצִלוּ [אצל עמלק], לֹא יִמָּחָה אוֹתָם בְּשׁוּם אֶפֶן. עַל־כֵּן אֵינּוּ מוֹחָה זְכוֹר בְּפַעַם

אָחד רק 'מִלְחָמָה לַה' בְּעִמְלֵק מְדוּר דּוּר', שְׁעַל־יְדֵי־זֶה יֵשׁ בְּחִירָה לְכָל
אָחד, וְעַל־יְדֵי־זֶה דִּיקָא יִתְבָּרְרוּ וַיֵּצְאוּ הַנְּשָׁמוֹת הַכְּבוּשִׁים אֶצְלוֹ, וְאֵז יִמְחָה
שְׁמוֹ וְזָכְרוּ לְגִמְרֵי מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם וְכוּ'.

מרדכי הצדיק הכניס בלב כלל ישראל לצעוק להשי"ת ועי"ז נתהפך הכל לטובה

וְעַקְר הַמִּלְחָמָה עֵבוֹר הַחֲלוּשֵׁי פַח, שְׁנִכְשְׁלוּ כְּמוֹ שְׁנִכְשְׁלוּ, וְגַם עָתָה בְּכָל
פְּעַם שְׁמִתְעוֹרְרֵת נִקְדָּתָם לְשׁוֹב, חוֹתֵר עֲלֵיהֶם בְּחִינַת עִמְלֵק בְּבַחֲינָה הַנִּ"ל
וְכוּ', וְצָרִיכִים לְלַחֵם עֵבוֹרָם לְהָאִיר בְּלִבָּם וּלְעוֹרְרָם וּלְהוֹדִיעֵם, שְׁפָל נִקְדָּה
וְנִקְדָּה שְׁמִנְתָּקִים מִחֲשַׁבְתָּם וְכוּ'. וְהַעֲקָר לִידַע שְׁאִין יוֹדְעִים כָּלֵל וְכוּ',
וְשִׁלָּא יִתְיָאֲשׁוּ מִן הַצְּעָקָה וְהַתְּפִלָּה לְעוֹלָם וְכוּ', בְּבַחֲינַת (אֶסְתֵּר ד, א): וּמְרַדְכֵי
- בְּחִינַת הַצְּדִיק הַדּוּר הַנִּ"ל, יִדַּע אֵת כָּל אֲשֶׁר נַעֲשָׂה - בְּזֶה הָעוֹלָם, אֵת
כָּל הַנִּכְלָיִם וְהָעֲרֻמוּמִיּוֹת וְכוּ', שְׁחוֹתֵר בְּחִינַת עִמְלֵק וְכוּ' בְּחִימִיּוֹת הַתְּאֵאוֹת
וּבְמַחֲלֵקֵת בֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ וְכוּ', וּבְמַחֲלֵקֵת שְׁבַעֲוֹלָם וּבְפָרְט לְהַרְחִיק
מִהַצְּדִיק וְכוּ', וְהַכֵּל מַעֲשֵׂה עִמְלֵק. וְעַל־כֵּן וַיֵּצֵא בְּתוֹךְ הָעִיר וַיִּזְעַק וְכוּ', וְכֵן
הַכְּנִיס בְּיִשְׂרָאֵל שְׁבָכֵל עִיר וְעִיר צוּם וּבְכֵי וְכוּ', בְּחִינַת "וְדַבְּרֵי הַצּוּמוֹת
וְזַעֲקָתָם" וְכוּ' (שִׁם ט, לא), וְעַל־יְדֵי־זֶה נִתְהַפֵּךְ הַכֵּל לְטוֹבָה.

הצדק מלקט המחשבות טובות בחי' פרורים ועושה מהם שמחת פורים

וּפּוֹרִים לְשׁוֹן פּוֹרִים, בְּחִינַת (יְשַׁעִיָּה כד, יט): "פּוֹר הַתְּפוֹרְרָה הָאֶרְצִי" וְכוּ',
כִּי עַקְר הַתְּקוּן עַל־יְדֵי בְּחִינַת פּוֹרִים דְּקִיָּם שְׁמִתְגַּבֵּר כָּל אָחַד לְחַטְּף וְכוּ'.
כִּי עִמְלֵק מִתְגַּבֵּר מְאֹד, וְעַקְר הַתְּגַבְּרוֹתוֹ בְּפָגַם הַבְּרִית שֶׁהוּא פָּגַם הַמְּחַשְׁבָּה,

שהיא בחינת פרוורים, בבחינת (זהר פנחס רמד): 'מאן דזריק פרוורין דנהמא וכו', כל שכן מאן דזריק פרוורין דמחא' (מי שאזרק פרוורים של לחם עניות רודפת אחריו, כל שכן מי שאזרק פרוורי המח), והתקון על-ידי הצדיק שיכול להגביה אלו הפרוורין על-ידי שמלקט מעט המחשבות טובות, שעמלק רוצה לדרסם ולבטלם, והצדיק מלקט אותם, ועושה מזה בחינת פורים, שהיא מפלת הקוץ-עמלק. והעקר על-ידי שמשמח הכל בשמחת פורים.

פניני נועם

על ידי 'זכרון' מעשה עמלק ימצא כל אבודתיו

זכור את אשר עשה לך עמלק (דברים כה, יז).

ועל-כן צוה השם יתברך לזכר היטב בכל יום מעשה עמלק, כי האבדה צריכה זכרון היטב - שלא לשכח הדבר, כי כל האבדות באין משכחה והפסח הדעת, שעל-ידי-זה באין לידי אבדה, חס ושלום, בגשמיות או ברוחניות. ועל-כן השכחה נקראת בשם 'אבדה', כמו שאמרו (אבות ה, יב): 'קשה לשמע וקשה לאבד' שפרושו שכחה. ועל-כן צריכין לזכר היטב מעשה עמלק, כמו שכתוב (דברים כה, יט): "לא תשכח", כי צריכין לזכר היטב כל מה שאבד על-ידי תאוותיו, ולהשתדל מאד לחפש אחר אבודתיו, ועל כל פנים לוחר שלא יאבד עוד. והעקר הוא הזכרון, כי כל זמן שזוכר שיש אבדות, ומבקש וחותר לחפוש ואינו שוכח את עצמו חס ושלום, באבדה לאחר יאוש חס ושלום, אז יש לו תקנה עדין, כי השם יתברך חושב מחשבות לכל ידח ממנו נדח. ובראי סוף כל סוף יהיו נמצאין כל האבדות ויתתקן הכל.

(ליקוטי הלכות הל' ברכת הפרות הל' ה, ד)